

Karijoen työsuojelun toimintaohjelma 2025



KARIJOKI
turvallista kasvaa

Työsuojelutoimikunta 25.11.2024

JOHDANTO

Työsuojelun perustehtävä on tukea työssä jaksamista, työhyvinvointia ja työturvallisuutta tasavertaisesti. Työsuojelun toimintaohjelmassa määritellään työsuojelun yleiset toimintalinjat. Työsuojelutoimintaa ohjaa työturvallisuuslainsäädäntö.

Työsuojelu on työympäristön jatkuvaa seurantaa ja kehittämistä. Työsuojelun tavoitteena on tukea henkilöstön työkykyä, fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä poistaa työolojen haittoja. Työsuojelun toimintaohjelmaa kehitetään ja käsitellään työsuojelutoimikunnassa ja siitä tiedotetaan koko henkilöstölle.

TAVOITTEET

Työsuojelun päämääränä on luoda turvalliset ja terveelliset työolot kaikille Karijoen kunnan palveluksessa oleville sekä tukea työntekijöiden työkyvyn ylläpitämistä. Samalla pyritään saamaan aikaiseksi avoin ja keskusteleva ilmapiiri, joka kannustaa ja motivoi omatoimisesti luomaan hyviä työolosuhteita.

Työsuojelutoiminta on pääosin ennakoivaa toimintaa. Sen tulee olla osa työyhteisöjen jokapäiväistä toimintaa ja sen suunnittelua. Työnantaja ja esihenkilöt vastaavat työsuojelun toteutumisesta omalla tehtäväalueellaan. Lisäksi jokaisen työyhteisön jäsenen tulee käytettävissään olevin keinoin huolehtia omasta ja muiden työntekijöiden työoloista, turvallisuudesta ja terveydestä.

Työsuojelun tavoitteena on vähentää ja poistaa työssä sekä työoloissa esiintyviä terveyden vaaroja ja haittoja. Tavoitteena on kehittää työtä ja työoloja sellaisiksi, että ne edistävät työntekijän terveyttä, turvallisuutta ja viihtyvyyttä työssä. Hyvä ja turvallinen työympäristö edistää myös toiminnan tuloksellisuutta.

TYÖSUOJELUTOIMENPITEET JA – VASTUUT

Kunnanhallituksella on kokonaisvastuu työsuojelusta ja yhteistoiminnasta sekä niiden kehittämisestä kunnassa. Hallintokunnat huolehtivat siitä, että viranomaisten vaatimat luvat ja poikkeusluvut ovat ajan tasalla.

Työpaikan ja työympäristön turvallisuudesta vastaa työnantaja. Työnantajan on jatkuvasti tarkkailtava työympäristöä, työyhteisön tilaa ja työpaikkojen turvallisuutta sekä toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta työn turvallisuuteen ja terveyteen. Käytännössä työsuojeluasioiden hoito on hajautettu organisaatiossa ja vastuu jakautuu ylimmän johdon lisäksi esihenkilötasolle ja yksittäisille työntekijöille.

Esihenkilötason vastuu

Ylin johto määrittelee turvallisuusjohtamisen linjat, huolehtii toimintaedellytyksistä ja turvallisuuden hallintajärjestelmistä sekä valvoo työsuojelutoimintaa. Kunnanhallitus ylläpitää ja kehittää yhteistoimintaa työpaikalla ja on velvollinen huolehtimaan siitä, että organisaatio on työsuojelun näkökulmasta kunnossa. Tämä edellyttää sitä, että eri tasoille on määritelty vastuut, velvollisuudet ja toimivaltuudet.

Työnantaja luo perustan työsuojeluasioiden hoitamiseksi, ottaen huomioon lainsäädännön vaatimukset, toiminnan luonteen ja riskialttiuden sekä taloudelliset näkökohdat. Kunnanjohtaja ja työsuojelupäällikkö toimivat työnantajan edustajina työsuojelutoimikunnassa. Kunnanjohtaja työsuojelupäällikön työparina.

Työsuojelutoimikunta laatii työturvallisuusohjeita ja tiedottaa niistä. Osastopäälliköt hankkivat ja valvovat laitteita, organisoivat välitöntä työturvallisuusvalvontaa, tukevat esihenkilöitä ja raportoivat ylöspäin.

Lähiesihenkilöt vastaavat muun muassa työympäristön, koneiden, laitteiden ja työmenetelmien valvonnasta sekä työntekijöiden opastuksesta ja perehdyttämisestä. Esihenkilöt vastaavat tarvittavien henkilösuojainten hankinnasta ja niiden vaatimuksenmukaisuudesta sekä niiden käytön opettamisesta.

Työntekijän vastuu

Työntekijöiden velvollisuus on noudattaa annettuja työ- ja toimintaohjeita. Työntekijän vastuulla on käyttää hänelle annettuja turvavarusteita. Lisäksi jokaisen työntekijän on huolehdittava omasta ja muiden työntekijöiden turvallisuudesta ja ilmoitettava työnantajalle havaitsemistaan vaaroista ja epäkohdista. Työntekijöillä on oikeus tehdä työpaikan turvallisuutta ja terveellisyttä koskevia ehdotuksia työnantajalle ja saada niistä palautetta.

Työntekijä ei ole pelkästään työsuojelun kohde, vaan työturvallisuuslaki velvoittaa myös työntekijää toimimaan aktiivisesti työsuojeluasioissa. Jokaisella työntekijällä on oikeus tulla kohdatuksi yksilönä ja jokaisella on vastuu paitsi omasta, myös yhteisestä turvallisuudesta ja voimavarojen ylläpitämisestä.

Työntekijän on noudatettava työnantajan toimivaltansa mukaisesti antamia määräyksiä ja ohjeita. Työntekijän on noudatettava työnsä ja työolosuhteiden edellyttämää, turvallisuuden ja terveellisuuden ylläpitämiseksi tarvittavaa järjestystä sekä huolellisuutta ja varovaisuutta.

Työntekijän on työpaikalla vältettävä sellaista muihin työntekijöihin kohdistuvaa häirintää ja muuta epäasiallista kohtelua, joka aiheuttaa heidän turvallisuudelleen tai terveydelleen haittaa tai vaaraa.

Työntekijän on viipymättä ilmoitettava työnantajan edustajana toimivalle esihenkilölle ja tarvittaessa työsuojeluvaltuutetulle työolosuhteissa, -menetelmissä tai -välineissä havaitsemistaan vioista tai puutteellisuuksista, jotka voivat aiheuttaa haittaa tai vaaraa työntekijän terveydelle.

Työsuojeluhenkilöstön vastuu

Työsuojeluhenkilöstön tehtäviä ja työsuojelun yhteistoimintaa määrittelee työsuojelun valvontalaki. Karijoen kunnan työsuojeluhenkilöstö toimii yhteistyössä esihenkilöiden, työntekijöiden ja työterveyshuollon kanssa.

Työsuojelupäällikkö toimii linkkinä työnantajan ja työntekijöiden välillä sekä huolehtii yhteistoiminnan sujuvuudesta. Yhteistoiminta tarkoittaa esimerkiksi työsuojelutoimikuntaa ja sen säännöllisiä kokouksia, yhteistyössä tehtävää suunnitelmien laadintaa sekä päällikön ja työsuojeluvaltuutetun keskinäistä yhteydenpitoa.

Työsuojelupäällikkö auttaa työnantajan työsuojelutiedon hankinnassa esimerkiksi seuraamalla lainsäädäntöä ja selvittämällä ulkopuolisten asiantuntijoiden tarvetta. Hän myös avustaa työnantajaa yhteistoiminnassa työterveyshuollon ja muiden työsuojelun asiantuntijatahojen kanssa. Lisäksi hän avustaa työnantajaa työsuojeluviranomaisten kanssa tehtävässä yhteistyössä ja osallistuu työsuojelutarkastuksiin. Viran tehtäviin sisältyy myös tehtävien sallimissa rajoissa ennaltaehkäisevä työ kuten työhyvinvoinnista huolehtiminen. Työssä ollaan yhteistyössä kuntien johtoryhmien ja työterveyshuollon kera.

Työsuojeluvaltuutettu edustaa henkilöstöä työpaikan työsuojeluyhteistoiminnassa sekä suhteessa työsuojeluviranomaisiin. Hän perehtyy työoloihin sekä työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttaviin asioihin ja ottaa selvää työsuojelusäännöksistä. Työsuojeluvaltuutettu kiinnittää työntekijöiden huomiota työturvallisuuteen ja –terveyteen liittyviin asioihin. Hän toimii myös työntekijöiden edustajana työsuojelutoimikunnassa.

Työsuojelutoimikunta

Työsuojelutoimikunnan muodostavat työnantajan edustajina kunnanjohtaja, työsuojelupäällikkö, työntekijäpuolta edustavat työsuojeluvaltuutetut. Asiantuntijajäsenenä työsuojelutoimikuntaan voi osallistua työterveyshoitaja. Tarvittaessa toimikuntaan pyydetään muita asiantuntijoita.

TYÖTERVEYSHUOLTO

Järjestämistapa	KristinaMedi Oy Ab (1.9.2021 alkaen)
Työterveyshuollon yhteyshenkilö	Katja Svens
Työterveyshoitaja	Silja Lähdesmäki

Työterveyshuolto kattaa sopimuksen mukaiset lakisääteiset tehtävät ja kokonaisvaltaisen sairaanhoidon sekä työpaikkaselvitykset.

Tarkastusten tavoitteena on terveystarkastusten ja työstä johtuvien terveyshaittojen löytäminen varhaisessa vaiheessa sekä vajaakuntoisten työssä selviytymisen tukeminen tarvittaessa myös kuntoutuksellisin menetelmin.

Työpaikan työsuojelutoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa on työsuojelu- ja työterveyshuoltohenkilöstön välinen yhteistyö ensiarvoisen tärkeää.

TYÖTAPATURMIEN, AMMATTITAUTIEN JA VAARATILANTEIDEN TUTKINTA

Työtapaturmista suoritetaan välittömästi tutkimus, jossa selvitetään niihin johtaneet syyt ja tarvittavat toimet niiden uusiutumisen estämiseksi. Sama koskee sellaisia kone- ja laitehäiriöitä, joilla on vaikutusta turvallisuuteen.

Tutkinta suoritetaan työsuojelupäällikön/esihenkilön johdolla yhteistyössä työsuojeluvaltuutetun

ja henkilöstön kanssa. Tarvittaessa käytetään asiantuntijoita esiin tulleiden ongelmien syiden selvittämisessä ja ratkaisemisessa. Vakavista työtapaturmista ilmoitetaan aluehallintovirastolle.

TYÖSUOJELUN KEHITTÄMISTAVOITTEET

Työsuojelutoimikunnan ajankohtaiset tavoitteet määritellään vuositasolla työsuojelutoimikunnassa yhteisesti sovittujen kehittämistarpeiden pohjalta. Kehittämistarpeissa tulee huomioida myös työterveyshuollon ja työhyvinvointia ylläpitävän toiminnan tavoitteet.

Johtamisen kehittämisessä korostetaan esihenkilöiden vastuuta työpaikkojen työsuojelun edistämisessä. Sekä velvollisuutta huolehtia henkilöstön työkyvyn ylläpitämisestä, sitouttamisesta ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä erityisesti muutostilanteissa.

Karijoen kunnassa noudatetaan hyväksytyjä toimintaohjeita, osa tarkennettuna toimipaikkakohtaisesti

- Päihdeohjelma
- Varhaisen välittämisen malli
- Väkivallan uhka työssä
- Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ohjeistus
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Työterveyshuollon toimintasuunnitelma

Työsuojelun keinot

- Sairauspoissaolojen seuranta
- Työsuojeluilmoitukset
- Vaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi
- Tiedottaminen
- Työkykyä ylläpitävä toiminta
- Yhteistyö työterveyshuollon kanssa
- Uusien toimintamallien käyttöönotto
- Eri toimijatahojen sitouttaminen ja yhteistyö

TYÖSUOJELUASIOIDEN HUOMIOONOTTAMINEN TOIMINNASSA

Suunnittelu, kehittäminen ja hankinta

Työturvallisuuteen, työterveyteen ja työkykyyn liittyvät tekijät tulee ottaa huomioon työtiloja suunniteltaessa ja uudistettaessa, hankittaessa työvälineitä ja kalusteita sekä muissa työoloihin vaikuttavissa muutostilanteissa. Ensiarvoisen tärkeää on selvittää näitä asioita käyttäjien kanssa.

Perehdyttäminen ja työnohjaus

Ammattitaito ja työn hallinta sisältävät myös sen, että työtehtävät suoritetaan turvallisesti ja terveellisesti sekä työhön liittyvät riskit tunnistetaan. Näihin asioihin pyritään tehokkaasti vaikuttamaan perehdyttämis- ja työnohjustilanteissa.

Työsuojelullisten näkökohtien huomioiminen ja turvallisiin toimintatapoihin ohjaaminen on olennainen osa työhön perehdyttämistä ja opastusta. Perehdyttämiseen sisältyy paitsi kyseisen vastuuyksikön turvallisuus, myös Karijoen kunnan yhteiset ohjeistukset.

Koulutus ja tiedotus

Työsuojeluhenkilöstön koulutukseen varataan vuosittain määrärahaa budjetoinnin yhteydessä. Lisäksi varaudutaan myös henkilökunnan yleiseen työsuojelukoulutuksen kustannuksiin. Työsuojeluhenkilöstö osallistuu työsuojelun koulutustilaisuuksiin toiminnan tarpeen mukaisesti. Työsuojelun tiedotustoiminnasta vastaavat työsuojelutoimikunta ja työsuojelupäällikkö. Tarvittaessa työsuojelun toimijat järjestävät informaatiotilaisuuksia ajankohtaisista aiheista joko työyksikölle tai laajemmin.

TOIMINTAOHJELMAN SEURANTA JA YLLÄPITO

Toimintaohjelma tarkistetaan vuosittain työsuojelutoimikunnassa ja tarvittaessa siihen tehdään muutoksia. Seurannasta ja ylläpidosta vastaa työnantajan edustajana työsuojelupäällikkö ja kunnanjohtaja.

Ajantasainen toimintaohjelma löytyy työpaikan työsuojelukansioista ja kunnan intranetistä T- asemalta.

TYÖSUOJELUN KEHITTÄMISTAVOITTEET VUOSILLE 2025

- 1. Uuden työturvallisuusilmoitusjärjestelmän käyttöönotto ja koulutus niin esihenkilöille kuin henkilöstölle. Toteutus: työsuojelupäällikkö.**
- 2. Turvallisuuskävelyiden järjestäminen. Toteutus: esihenkilöt ja työsuojelupäällikkö.**
- 3. Kuntapäättäjien eettisten ohjeiden luonti. Järjestetään eettisen toiminnan seminaari uusille kuntapäättäjille alkusyksystä 2025. Toteutus: työsuojelupäällikkö.**
- 4. Työsuojeluvaalien järjestäminen. Toteutus: työsuojelupäällikkö käynnistää työsuojeluvaalit saatuaan ohjeistuksen Kuntatyönantajalta.**